

Lesplan HBO Verpleegkunde niveau 5

Thema: Oog voor naasten in de palliatieve fase

Duur: 60 min

Groep: 20 studenten niveau 5 / doorgroei naar HBO-niveau

Focus: professionele identiteit + kwaliteitsverbetering in de eigen praktijk

Werkvorm: Film,

Link film: op te vragen bij c.c.broekhuijsen@lumc.nl

Leerdoelen

Na afloop kan de student:

1. De rol en behoeften van naasten in de palliatieve fase analyseren vanuit verschillende perspectieven
(cliënt, naaste, zorgverlener, zorgorganisatie)
2. Kritisch reflecteren op eigen handelen in relatie tot naastenondersteuning
3. Verbinding leggen tussen persoonlijke waarden en professionele normen
(Beroepscode, palliatieve zorgprincipes, presentietheorie)
4. Signaleren waar naasten onvoldoende gezien worden in hun eigen praktijkcontext
5. Een concrete verbeteractie formuleren:
"Wat kan ik morgen anders doen?" én
"Wat adviseer ik mijn team/organisatie?"
6. Benoemen wat professionals tegenhoudt in de praktijk (bijv. werkdruk, Arbo, structuur, cultuur) en hoe je tóch verschil kunt maken

Stap 3 Tijdsverdeling

Tijd	Onderdeel	Doel
0–5 min	Start: “wat betekent naasten-gerichte zorg in jouw praktijk?”	Activeren voorkennis
5–20 min	Film kijken + professionele kijkvragen	Waarnemen & verbinden
20–35 min	Dialogoog: ethische en organisatorische dilemma’s	Analyse & verdieping
35–50 min	Opdracht: praktijkverbetering — “Wat ga jij/je team anders doen?”	Van inzicht → actie
50–60 min	Presenteren + gezamenlijke reflectie	Verankeren & professionaliseren

Stap 4 Werkvormen

Studenten maken aantekeningen bij: 1. Wat raakte jou? 2. Wat zegt dat over wat jij belangrijk vindt in jouw beroep? 3. Waar zie jij goede zorg voor naasten in beeld gebracht?

Kijkvragen niveau 5

(naast de bestaande kijkvragen)

1. Waar zie je goede zorg voor naasten, en waarom werkt dit?
2. Waar gaat het mis / kan het beter? Wat zijn oorzaken?
3. Welke professionele waarden herken je? (bijv. presentie, autonomie, nabijheid)
4. Welke systeemfactoren spelen een rol? (regels, cultuur, tijd, communicatie)
5. Hoe zou jij hier als verpleegkundige niveau 5 in handelen?

Verdiepingsgeprek

Thema	Vraag
Professionele identiteit	Wat zegt jouw reactie over wie jij wil zijn als verpleegkundige?
Ethische reflectie	Waar schuurt het tussen wat goed voelt en wat de organisatie vraagt?
Teamreflectie	Hoe kun jij collega's meenemen in aandacht voor naasten?
Organisatiefactoren	Welke randvoorwaarden helpen? Welke hinderen?
Complexiteit	Wat doe je als je ziet dat naasten onvoldoende gezien worden?

Praktijkverbetering mini -format (15 minuten)

Element	Vraag
Gedrag	Wat ga jij anders doen als zorgverlener?
Samenwerking	Hoe neem je collega's mee?
Voorwaarde	Wat heb je nodig van de organisatie?
Impact	Hoe merk je dat het werkt voor naasten?
Bewijs	Hoe ga je dit terugkoppelen / toetsen?

Eindig met een “belofte zin” bijvoorbeeld Morgen neem ik een moment in mijn dienst om een naast bewust en actief te zien en deze zal ik bevragen naar de behoefte van steun.

OF

Morgen neem ik mij voor aan een collega te vragen, wat voor vragen stel jij aan naasten om hen te betrekken in de zorg

Afronden met Reflectiekaart

Reflectiekaart niveau 5

1. Wat raakte jou en waarom (professionele waarde)?
2. Waar zag je dat een naaste niet genoeg gezien werd?
3. Wat zou een ideale reactie van de verpleegkundige zijn in die situatie?
4. Wat ga je morgen anders doen?
5. Wat kan jouw team/organisatie leren?

Verschil les niveau 4 mbo en niveau 5 hbo

Niveau 4

Persoonlijke reflectie

Begrijpen

Noemen

Klein gebaar bedenken

Individu

Niveau 5

Professionele identiteit +
systeemreflectie

Analyseren

Onderbouwen

Verbeterplan maken

Individu + team + organisatie

Les Oog voor naasten in de palliatieve fase – Niveau 5/docenten informatie

Stap 1 – Doel bijeenkomst

Inhoudelijk doel:

De student verdiept inzicht in de rol en behoeften van naasten in de palliatieve fase en ontwikkelt het vermogen om verbeteracties voor de eigen praktijk te formuleren en toe te passen.

Op te roepen gedrag:

- Kritisch analyseren
- Reflecteren op professionele identiteit
- Benoemen van verbeterpunten
- Formuleren van concrete acties voor de eigen praktijk

Stap 2 – Deelnemers

Aantal: ±20 studenten niveau 5

Bijzonderheden: werkervaring/stage in zorgcontext, bekend met basis palliatieve zorg, voorbereid op HBO-denkniveau

Stap 3 – Programma onderdelen

Kern: Film, analyse, professionele reflectie, praktijkverbetering

Stap 4 – Werkvormen

- Filmfragment kijken
- Reflecterend groepsgesprek
- Mini-verbeterplan opstellen
- Plenaire korte pitches

Stap 5 – Tijdschema

Tijd	Onderdeel	Opbrengst	Gedrag deelnemers
0–5 min	Opening, activeren	Duidelijkheid + betrokkenheid	Actieve deelname
5–20 min	Film kijken	Inzicht + observaties	Actief kijken, noteren
20–35 min	Dialogoog	Analyse + professionele reflectie	Delen, luisteren, verdiepen
35–50 min	Opdracht: verbeterplan	Concrete actie	Zelfstandig werken, formuleren
50–60 min	Pitches & afronding	Delen + borging	Presenteren, feedback geven

Werkvorm beschrijving

Korte intro, film, professionele reflectie, systemische analyse, actieplan, pitches.

Aandachtspunten procesbegeleiding

Docenthouding: presentie, nieuwsgierigheid, waarderend

Troubleshooting: emoties, weerstand, organisatorische frustraties

Interventies: doorvragen, verbinden aan beroepswaarden, terug naar praktijk